

Voorwoord:

Mijn belevenissen in Egypte beginnen medio juni 2002 en eindigen nét voor de Arabische lente in februari 2010. Heel veel heb ik als verslagjes opgeschreven. Ik maak kennis met de Caïroose Koptische familie Mansour in een arbeidersbuurt Shubra, een sprookjesachtige Opera Aïda beleeft, de Oase Bahariya ontdekt en de ontwikkeling van ons landgoed Elysium in gang gezet. Later bouw ik in deze Oase naast mijn berg een huis en cafetaria. Het werd de mooiste tijd van mijn leven.

Van de schrijver:

De in dit boek opgenomen foto's zijn met toestemming van de betreffende personen geplaatst. Voor de foto's waarvan geen toestemming is gevraagd, sorry. Er is nooit bezwaar gemaakt tegen de plaatsing of publicatie van de in dit boek gebruikte foto's. Meest genoemde personen in dit boek zijn alleen bij hun voornaam genoemd. Achternamen zijn weggelaten, behoudens enkele uitzonderingen en deze betreffen alleen Egyptische personen. Dit boek is een reconstructie van mijn periode in Egypte en is dus waar gebeurd.

Voor de lezer:

Veel heb ik te danken aan Gré.
Zij heeft heel veel gecorrigeerd, taalkundig en grammaticaal.
Zonder haar had ik dit niet kunnen doen.

Inhoud

De eerste kennismaking met Egypte in juli 2002	- 4 -
De Aïda-Trip in september 2002	- 12 -
Cairo for one week in January 2003	- 38 -
Met Bastiaan in juni 2004	- 75 -
De nazomer van 2004	- 94 -
Oase-trip in april 2005.....	- 96 -
September 2005.....	- 101 -
De voorbereidingen in november 2005	- 109 -
Een zwembad betegelen in Egypte tijdens de Kerst 2005	- 118 -
Plannen maken en bouwbegeleiding van 2006	- 128 -
De officiële opening van ons landgoed Elysium (maart 2006)	- 135 -
Met Johan, Jolanda en Richard op bezoek in mei 2006	- 153 -
Het is inmiddels voor de vierde keer dit jaar	- 162 -
De kamelentrip	- 174 -
Bouwbegeleiding en ontwikkeling van april 2006.....	- 176 -
Tekst van de nieuwsbrief van april 2006	- 203 -
Met Remco en Marko in september 2006.....	- 207 -
Een nieuwe gast op Elysium (september 2006)	- 210 -
Vandaag is het woensdag 4 oktober 2006	- 215 -
Decembertrip 2006.....	- 223 -
What is wrong with Sjoukie	- 234 -
Rapportage van Mineke van februari 2007.....	- 239 -
Verslag van gesprek op 1 maart 2007 (Nederland)	- 253 -
Mijn reactie	- 258 -
De marathon op Elysium mei 2007.....	- 260 -
Marathonsessie Elysium, Bawiti Egypt	- 263 -
Het is alweer vrijdag als ik begin te schrijven	- 271 -
Ha lieve allemaal	- 282 -
De trip vanuit Nederland naar Egypte 2007.....	- 288 -
Ik heb de hele dag voor mezelf.....	- 301 -
Schiet me ineens weer een verhaaltje binnen over de kapper	- 307 -
I am very thank you! (brief naar Remco en Bastiaan)	- 315 -
Update van vrijdag 23 november 2007	- 317 -
Leden van het bestuur.....	- 322 -

Results of the meeting of December 8 th , 2007 in Utrecht with the members	- 330 -
NEWSLETTER January 2008	- 333 -
Februari 2008	- 338 -
Sjoukie saboteert de Engelse les	- 346 -
De maanden die volgen	- 356 -
Trip met Arjen december 2011.....	- 378 -

De eerste kennismaking met Egypte in juli 2002

De reis naar Luxor was een rustige vlucht van ruim 4,5 uur. Bij aankomst in Luxor lijkt het alsof een reusachtige ventilator op de open vliegtuigdeur wordt gericht die een geur van verbrand- of verschroeid zand op ons richt. De temperatuur is meer dan aangenaam. Het eenvoudige vliegveld doet wat armetierig aan. Een door de zon verbleekt rood transportbusje staat vlak bij het vliegtuig. Het dak is er schijnbaar ooit eens vanaf geslepen. Twee werklui in grijze stofjassen hangen verveeld in de deuropening van hun voertuig te wachten op, ja op wat eigenlijk?

De aankomsthal is een grote partytent die met loeiende airco's 'in the middle of nowhere' voor enige verkoeling zorgen. De lange rij wachtenden voor de douane schuifelen langzaam naar de witte pet achter het glas. Maar nerveus wordt de beste man niet. Als er weer iemand een stempeltje heeft gehad en door kan lopen doet hij een klein verveeld knikje naar de volgende toerist die dan zijn paspoort met visum op het plateautje legt. Heel geduldig wordt het paspoort gecontroleerd op de uiterste houdbaarheidsdatum. Het visum bestaat uit twee postzegeltjes die op een blanco pagina in je paspoort worden geplakt waarna het met een triomfantelijke zwaai van een aankomststempel wordt voorzien. Daarna gaat het door een smalle sleuf naar een geheel afgesloten cabine waar een vrouwspersoon alles in de computer opslaat. Als de deur van de cabine opengaat komt een hand tevoorschijn die het paspoort mij weer aanreikt. De aanvraag voor het visum moet al in het vliegtuig worden ingevuld en voorzien van aankomst- en vertrekdatum met

vermelding van je verblijfplaats. Het visumverzoek met paspoort en postzegels moet je aan de witte pet overhandigen. Een comfortabele bus met airco brengt ons binnen een half uurtje naar het cruiseschip de Crown Jewel die ligt afgemeerd aan een kade in Luxor. Het is niet het enige cruiseschip, er liggen er meerdere. Op deze Crown Jewel gaan we onze Nijlcruise ervaren. Wat mij opvalt is dat de zon bijna van het ene moment op het andere achter de horizon verdwijnt en het ook gelijk aardedonker is. Tientallen gelijksoortige cruiseschepen liggen naast de onze te wachten op de vele toeristen. Terwijl de koffers door de bemanning naar de centrale hal worden gebracht, worden wij bijeengeroepen door onze gids voor de komende dagen. Komt nader tot Nader, zou een vaste kreet worden van de gebruikte en goed Nederlandssprekende gids. Hij heeft een aantal jaren in Amsterdam gewerkt en daardoor spreekt hij goed Nederlands.

Onze boot de "Crown Jewel"

Het Luxor programma moet in een rap tempo genomen worden om de boot op tijd te kunnen laten vertrekken. Nader weet uit ervaring dat het beter is om de excursies heel vroeg in de morgen te beginnen zodat we rond lunchtijd weer terug op de boot kunnen zijn. Omdat het hoogzomer is wordt het afgeraden om de excursies overdag te houden vanwege de extreem hoge temperatuur. We staan daarom de volgende dag om 05.00u op en zoeken een geschikte plek in het grote restaurant om ons ontbijt te nuttigen. De buffetten staan vol met allerlei lekkere gerechten en Nader heeft ons uitdrukkelijk gewaarschuwd om geen sla of iets dergelijks te eten en fruit met een flesje schoon drinkwater nogmaals af te spoelen. Onze cruise is inclusief dus we doen ons meer dan te goed aan al het lekkers. Niet iedereen houdt zich aan deze regels van Nader. Enkele enthousiastelingen moeten dit een paar dagen later bekopen en moeten noodgedwongen

verschillende excursies afslaan, in de ooghoeken steeds de badkamerdeur in de gaten houdend. Ik heb een eigen kamer met een prachtig uitzicht over de Nijl hoewel er nog wel een ander cruiseschip aan ons schip vastligt. Een deur verder is de kamer van Bastiaan en Remco. Terwijl langzaam de zon opkomt arriveren we met de airco bus bij de Vallei der Koningen. We denken dat we de enige zijn maar dat is mis gedacht want honderden vroegop-toeristen hadden blijkbaar dezelfde gedachten. We besluiten niet met het toeristische treintje te gaan, waar de meeste wél gebruik van maken, maar we gaan wandelend de vallei in. De vallei inlopen was minder vermoeiend dan de terugweg. Voor de meeste bezoekers is dit een absoluut hoogtepunt: de Vallei der Koningen. Tientallen graven en tombes zijn duizenden jaren geleden door de verschillende farao's aangelegd en men vermoedt dat er nog meer zullen worden gevonden.

De een nog mooier en gedetailleerder dan de andere. We besluiten enkele van de tombes te bezoeken en houden de graftombe van Toetanchamon als laatste hoogtepunt. Verwonderd door alle pracht en praal kijk ik in deze vallei om me heen en probeer me voor te stellen hoe het in die tijd moet zijn geweest. Talloze graven zijn echter leeggeroofd direct na de ceremonies van die tijd ondanks de moeite die men deed om de tombes voor buitenstaanders te verbergen. Dat is ook de reden waarom de graftombe van Toetanchamon pas kortgeleden is ontdekt. Omstreeks 1922 vond Howard Carter iets wat op een neerwaartse trap leek. Na veel aandringen mocht hij van Lord Carnarvon nog een seizoen zijn zoektocht voortzetten. Hierna zou de portemonnee van Lord Carnarvon leeg zijn en zou er een einde gekomen zijn aan de zoektocht naar de graftombe van Toetanchamon die enige tientallen jaren heeft geduurd. De neerwaartse trap zou leiden

naar de ingang van de graftombe van de tot dan toe vrijwel onbekende farao Toetanchamon. Juist door de overweldigende hoeveelheid aan schatten, gebruiksvoorwerpen en vooral het gouden masker van Toetanchamon heeft deze farao zijn bekendheid gebracht. De tempel van de enige vrouwelijke farao Hatsjepsot is eigenlijk niet ver weg van de Vallei der Koningen en ligt 'om de hoek'. Toch brengt de airco bus ons naar het immense parkeerterrein waar nu opvallend weinig autobussen geparkeerd staan. Het loopt inmiddels naar het midden van de dag waardoor de temperatuur aardig begint op te lopen. Toch ondernemen we de fikse wandeling en aanschouwen de tempel die als het ware uit de achterliggende berg gehouwen is. Gigantische pilarenrijen en symmetrisch geweldig kloppend. Een lust voor het oog. In de middag laten we ons in het kleine zwembadje aan boord van het cruiseschip zakken, waarbij de hoogstaande zon zijn eerste sporen nalaat op de blote lijven van de zwemmers. De volgende dag mogen we uitslapen waarna we een optioneel tochtje door Luxor maken met een kalesh.

Als een vorst voel je de priemende ogen van de marktkooplui die proberen hun handelswaren te slijten. Felgekleurde groenten en fruit liggen in de schaduw te glimmen en elk appeltje wordt opgepoetst. Tijdens een wandeling bezoeken we ook een kruidenwinkeltje waar mijn jongens wat zonnepitten aanschaffen. De aankoop van een pakje shisha-tabak zou nog aanleiding geven tot een klein opstootje, want volgens de verkoper hadden we meer moeten betalen voor de tabak. Een politieagent moest ons uiteindelijk uit de enigszins benarde positie bevrijden. De toeristenpolitie is er voor de toeristen nietwaar, waarbij de jonge verkoper door de agent wordt weggewuifd. De

aankomende nacht gaat de cruise dan echt beginnen, maar niemand weet precies hoe laat de motoren zullen worden gestart. Tijdens een georganiseerd feestje aan boord gaat het cruiseschip op weg, waarbij het geronk van de motoren menigeen uit de slaap zou houden. Ik heb een prachtige kamer en doordat de kozijnen laag bij de grond beginnen kan ik vanuit mijn bed de Nijl aan mij voorbij zien glijden. Bij het ochtendschemer zie ik taferelen van moeders die de was in de Nijl spoelen en blote kindertjes die afkoelen in de verfrissende Nijl, pal naast de grote urinerende runderen die ook genieten van het verkoelende water.

Onze eerstvolgende aanmeerplaats is het dorpje Edfu, waarbij we tijdens een wandeling door het dorp genieten van de grote en imposante tempels en paleizen. Op het moment dat we aanmeren zie ik al iets bekends in mijn ooghoeken. Jawel hoor, daar is de tabaksverkoper uit Luxor die ten onrechte meende dat we tekort hadden betaald voor zijn tabak. Onze gids Nader moet hierin bemiddelen waarna de jonge verkoper zijn verroeste fiets pakt en uiteindelijk afdruipt. Onderuitgezakt in de schaduw genieten we op het bovendek van het schip van een koel Sakkara biertje. De afstand van het afdakje naar het zwembadje is een gevaarlijke onderneming want als je te lang op het kunstgras staat verbrand je je voeten. Enig spektakel en rumoer bij een naderende sluis waarbij een vaste brug moet worden gepasseerd. Wij schatten in dat de boot te hoog zou zijn maar na enig tumult onder de bemanning begrijpen we dat het afdakje op het dek een halve meter kan zakken. Op de wal staan tientallen kooplui in de aanslag om hun kledjes aan de man te brengen. Hoewel de boot ver boven de wal uitsteekt is het voor de kooplui geen moeite om

de kledjes heel behendig aan boord te gooien. Als je een kledje wilt kopen wordt er een leeg plastic kokertje van een fotorolletje omhoog gegooid waarna je er wat papiergeld in kan stoppen. Aswan is het einddoel van de boot daarna een optioneel tripje naar Abu-Simbel kan worden ondernomen en waar wij ook zeker gebruik van maken. De gigantische tempel van Abu-Simbel is adembenemend mooi en overweldigend. De tempel werd in 1817 ontdekt door Belzoni die na twee jaar zand scheppen en verplaatsen de prachtige verborgen tempel kon betreden. We begrijpen uit de verhalen dat de gehele tempel in de jaren zestig op deze plek opnieuw is opgebouwd nadat er plannen waren gerezen om de aangrenzende vallei onder water te laten lopen. De tempel van Ramses II uit de 13^e eeuw v. Christus werd onder toezicht van Unesco in grote stukken gezaagd en verplaatst naar een 200mtr hoger gelegen berg. De tempel moest wijken voor de bouw van de Aswan-dam en de vallei werd het Nasser-meer. De stuwdam die aangelegd is zorgt tot op heden voor veel energie in Egypte. Pikant detail is dat op een bepaalde datum de zon door de kleine deuropening naar binnen scheen en zo het altaar verlichtte. Die situatie werd opnieuw bereikt na de verplaatsing.

Tijdens een kort uitstapje naar een prachtig eilandje kunnen we genieten van een verzameling exotische planten. Als dank voor de strijd tegen Sudan kreeg Lord Kitchener rond 1890 het eiland cadeau. Omdat de Britse Consul van Egypte een verwoed tuinder was ging hij in 1899 een botanische tuin op het eiland aanleggen. Hiervoor liet hij vele exotische planten en bomen naar Aswan komen. De tuin is nu eigendom van de Egyptische regering. Tijdens onze terugvaart komen als vanuit het niets kleine eenpersoons bootjes

aangevaren. De bootjes lijken op een krant die als een bootje zijn gevouwen. De bootjes zijn felgekleurd en er zit zowaar iemand in en met de handen peddelend proberen ze zo bij onze boot te komen en sommigen zingen of bieden hun handelswaar aan, met de bedoeling wat baksjij (fooi) los te krijgen. In rap tempo vaart onze boot weer terug naar Luxor waar bussen gereed staan om ons naar Hurghada te brengen. Dat is een spektakel omdat de bussen gezamenlijk en onder begeleiding van politie-escorte door de dorre woestijn rijden en daarbij de snelheidslimiet ruimschoots overschrijden.

onze boot, met zwembad.

Uitzakken in Hurghada is een heerlijke bezigheid na al het culturele. Een biertje op een terrasje met mede-toeristen lijkt een van de hoogtepunten. Hurghada is een bijna dood en verwaarloost oud vissersdorpje waar horden toeristen neerstrijken om te genieten van het zand de zee en de zon. Het flinke zwembad van het Minamarhotel is een leuk extraatje waar we dagelijks gebruik van maken. Egyptenaren die ook hetzelfde hotel delen en krampachtige pogingen deden om vrienden te worden en zowaar daarin slaagden, vroegen ons emailadres om contact te blijven houden. 'Yes, maybe you can invite me to come to Holland.' 'We will see, we will see.' Dan is er nog gelegenheid om met een bus naar Caïro te gaan, twee dagen met een overnachting in Movenpickhotel. Weer om 05.00u op voor een lange rit met in konvooi rijdende bussen naar Caïro en wederom geëscorteerd door politieauto's. Gekheid alom door de competitie welke bus er aan kop mag. Minutenlange inhaalmanoeuvres waarbij ik verschrikt de eventuele tegenliggers in de gaten houdt. Maar het loopt goed af omdat er eenvoudigweg geen tegenliggers te verwachten zijn. Het verkeer in Caïro is een gekkenhuis waarbij we in rap tempo het Egyptische Museum, de Citadel, de toeristenmarkt Khan El-Khalili en de Piramides bezoeken. Op de terugreis krijgen we nog

panne met de bus waarbij de airco uitvalt. Een reservesnaar voor de aandrijving brengt uitkomst. Diep in de nacht arriveren we weer in Hurghada waarbij we de volgende dag huiswaarts keren. Een zeer geslaagde maar ook vermoeiende culturele trip.

De Aïda-Trip in september 2002

In de zomer van 2002 hebben mijn twee zoons en ik tijdens onze eerste kennismaking met Egypte twee jongens ontmoet in een hotel in Hurghada. Mina en Peter waren hier samen met hun gezin voor vakantie. De contacten zijn daarna via email gebleven en dit resulteerde uiteindelijk in een uitnodiging: 'If you ever come to Cairo, you can stay in my house.' En dat zou sneller zijn dan ik dacht want ergens ving ik op dat de opera Aïda eens in de drie jaar zou worden opgevoerd in Egypte. Dit jaar zou de opera in Caïro worden opgevoerd en dat mocht ik niet voorbij laten gaan. Na verschillende emails en telefoontjes kon ik bij Mina zijn ouders overnachten. Het vliegticket heb ik door een reisbureau laten regelen en het kaartje voor de opera Aïda heb ik via internet en emails besteld. Aldus heb ik mijn belevenissen van deze 5-daagse trip opgetekend.

Dag 1

Het toestel van de KLM zou 19.40u vertrekken maar het werd een half uurtje later omdat het voertuig om het vliegtuig achteruit te duwen er gewoon niet was. Ondanks deze verlating is de aankomst in Caïro precies op tijd, namelijk middernacht. De piloot heeft zoals hij zei 'een paar bochten afgesneden.' Vanuit het vliegtuig is de aankomst boven Caïro adembenemend mooi.

Duizenden en nog eens duizenden lichtjes als een sprookje zo betoverend. Niet langs kaarsrechte snelwegen maar zo mooi als de sterrenhemel. In het aardedonker zie je de Nijl liggen, schitterend! Als je de vliegtuigtrap afloopt is de warmte een prettig welkom. Tijdens onze Nijlcruise de afgelopen zomer was het wel anders want toen leek het alsof een heteluchtkanon voortdurend stond te blazen. Alle passagiers worden met bussen vanuit het vliegtuig naar de ontvangsthall gebracht. Iedereen zoekt zijn plek in de lange wachtrij

voor de paspoortcontrole maar als ik aan de beurt ben word ik terugverwezen naar het bankfiliaal om een paar postzegels te kopen die in mijn paspoort geplakt gaan worden. 'Eighteen American Dollars please' en met het al ingevulde kaartje is het visum nu ook geregeld. Bij de kofferband zie ik dat er buiten tussen alle schreeuwende en roepende taxichauffeurs iemand met een bordje staat met mijn naam erop. De taxichauffeur houdt het stukje karton op zijn kop. Hij brengt me naar het achteraf gelegen Hotel Windsor met zijn taxibusje. De ingang van het hotel gaat schuil achter een lange rij van grote bomen. De foto van internet was mooier dan de werkelijkheid. Daar aangekomen vraagt hij 50 Egyptische ponden (zo'n € 13,00), een net bedrag voor een ritje van dik een half uur. Terloops roept hij nog even dat hij ook als gids werkt en mij overal naar toe zou kunnen brengen. 'We will see' roep ik. De man achter de balie staat mij op te wachten en zijn hulpje brengt mij naar boven. Niet met de trap maar met een vooroorlogse houten lift, piepend en krakend. Op elke verdieping passeren we een schaarhekje en ik ben blij dat we op de derde verdieping zijn aangekomen. Nadat ik nog een flesje bier bestel trek ik de deur van mijn hotelkamer dicht en plof ik op het bed. Het interieur bestaat uit niet veel meer dan een bed- bank- tafeltje en een televisie die het niet doet.

Echt zo'n ding uit de jaren vijftig met een eigen uitschuifantenne waar ik alleen maar sneeuw uit krijg. De uit knop doet het niet en hij floept vanzelf weer aan dus ik trek de stekker er maar uit. Een afgeschermd hoek met een verhoogde betegelde vloer en een plastic gordijn moet als doucheruimte fungeren. Ik fris me even op en besluit nog even naar buiten te gaan, met de trap. Ondanks het nachtelijk uur blijven de vele toeterende auto's maar doorrazen, versierd met pret- of knipperlichtjes in allerlei kleuren of soms helemaal geen verlichting, blijkbaar mag alles. De verkeersregels in Egypte worden met

handen en voeten getreden maar dit hadden we al eerder tijdens onze Nijlcruise gezien want niemand houdt zich aan de regels. De straat voor het hotel was wat rustiger en recht tegenover de ingang staan tafeltjes en stoelen waar groepjes van vier of vijf mannen hun waterpijpen, de shisha roken. Zoals ik daar sta krijg ik het gevoel alsof iedereen naar mij zit te kijken. Ik moet eruit hebben gezien als een verdwaalde westerse toerist dus ik ga maar weer snel naar binnen, maak mijn biertje op en zet de telefoon als wekker omdat om 07.00u Mina en Peter voor de deur zouden staan.

Dag 2

Vandaag kon wel eens een vermoeiende dag worden. Ik ben als eerste in de ontbijtzaal. Koffie met een zoetig broodje met aardbeienjam. Het smaakt me wel. Ze moeten alleen wel zorgen voor toiletpapier op het toilet. Nog voor zevenen ben ik gereed en kan ik bij de balie afrekenen. Ik loop nog even een rondje, waarbij ik mijn twee tassen in het hotel laat en ontdek een metrostation om de hoek. Het is al tegen achten en nog steeds geen teken van Mina en Peter. Ik wacht nog even, maar rond 08.30u heb ik het telefoonnummer van Mina gepakt en vraag de hotelmanager dit nummer te bellen. Ik krijg zijn zus Nancy aan de lijn. Mina is even de deur uit, maar zou zo weer terug zijn. Nancy stelt voor naar het metrostation St. Teresa te gaan die Peter wel eens in zijn email heeft genoemd. Over ongeveer een uurtje zou ik bij het station kunnen zijn en daar zou ik Mina en Peter kunnen ontmoeten. Ik daal de trappen van het metrostation af en loop met de mensenmassa mee

richting de centrale hal. Ik kijk verschillende keren op de plattegronden welke richting ik moet nemen om langs het metrostation St. Teresa te komen. De eindbestemming moet Shubra zijn dan kom ik erlangs. Eerst maar eens proberen een metrokaartje te kopen. Naast de man achter het loket ligt een grote berg vieze verfromfaaide bankbiljetten van 25 en 50 piasters. 'One ticket to Shubra please' en ik leg 5 pond neer. Ik krijg een hand vol van die vieze biljetten terug, het kaartje kost maar 50 piasters (€ 0,03). Als ik eenmaal op een perron ben staat er binnen een

paar minuten een metro voor mijn neus. Ik wil snel instappen maar word teruggeroepen door een witte politieman. Mijn adem stekt en mijn hart klopt in mijn keel want wat doe ik

nu verkeerd? Er wordt geroepen 'Only woman, only woman' en ik denk: wat krijgen we nou? Ik begrijp uiteindelijk dat het eerste gedeelte van de metro bestemd is voor vrouwen. Allemaal hoofddoekjes. Van schrik laat ik de metro maar gaan en pak de volgende, maar toch de verkeerde richting op. Door het ondergrondse complex versleep ik me naar de andere kant en dit blijkt eindelijk de goede richting. Maar druk, heel druk. En groot. Moeilijk in te schatten maar toch wel duidelijk groter dan bijvoorbeeld Amsterdam. Ook met toegangspoortjes-kaartje-erin-door-de draaiarm- kaartje-eruit. Alles is er heel modern en schoon. Geen graffiti op de muren, geen rommel op de grond, geen sigarettenpeukjes, niets van dit alles, brandschoon. En op elk station minstens een witte toeristenpolitieagent. Ik stap in een schone metro, maar er zijn weinig zitplaatsen waardoor de meeste passagiers moeten staan, en als er dan toch een vrouw instapt staat een van de mannen zijn zitplaats af. Aangekomen bij St. Teresa loop ik met de meute mee naar boven en hopelijk zie ik dan Mina en Peter.

Maar ik zie ze niet, maar dat is ook niet zo vreemd want het krioelt er ook van de mensen. Dit blijkt een knooppunt van bus en metro te zijn want om de paar minuten stopt er wel weer een bus. Grote oude stadsbussen maar ook kleine bestelbusjes, ze zitten allemaal stampvol en soms blijven de mensen op de treeplank staan omdat zij er niet meer bij kunnen. In zo'n klein bestelbusje zitten soms wel meer dan 20 passagiers. Wel een aardig

gezicht, de bus staat vaak niet eens stil en mensen springen erin, of juist eruit. Maar na ongeveer een uur krijg ik wel een paar vermoeide voeten en ga ik even op de stoeprand zitten. En ja hoor, overal stuifzand natuurlijk op mijn mooie zwarte broek. Wat later gebruik ik mijn grote zwarte tas maar even als krukje. Het is al tegen elven en ik besluit de metro te nemen naar Heliopolis, een buitenwijk in Caïro, om te gaan zoeken naar het kantoor waar ik het Aïda-kaartje kan ophalen. Op een van de laatste emails met het verkoopkantoor stond het adres. Juist toen ik aan het loket stamelde: 'One ticket to Heliopolis' springen Mina en Peter voor het loket. Eindelijk! Een uiterst hartelijke en leuke begroeting en een pak van mijn hart want ik begon me een beetje alleen te voelen in deze grote stad.

Mina en Peter houden een taxi aan en we togen eerst naar Mina zijn huis. Het valt eigenlijk wel een beetje tegen, maar ja, wat verwachtte ik eigenlijk? Het is niet bepaald een villawijk aan de rand van Caïro maar een echte arbeiderswijk net buiten het centrum. Als het hier ooit zou gaan regenen -maar dat doet het gelukkig bijna nooit- zou het een grote modderpoel worden. De smalle straten zijn niet voorzien van asfalt of straatstenen maar verhard zand en liggen bovendien bezaaid met afval. Deze straat lijkt ook erg veel op de vorige straat en eigenlijk lijken alle straten in deze wijk op elkaar. Aan weerszijden grauwe betonnen flats van drie of vier verdiepingen hoog en de enige kleuren zijn die van het wasgoed wat overal uit het raam hangt. Zou dit wel schoon blijven met deze smog? Een stalen opengewerkte toegangsdeur naar Mina zijn huis is niet afgesloten en een stenen trap leidt naar boven. Op de eerste verdieping is de deur van Mina zijn woning maar ik word direct naar de derde verdieping gebracht waarbij ik de beschikking krijg over de hele verdieping met woonkamer, slaapkamer en toilet. De woonkamer bevindt zich in het midden van de woning en heeft daarom geen ramen en daglicht. Een grote kale tl-lamp verlicht de woonkamer. De slaapkamer ligt aan de straatkant en het raam wordt alleen gebruikt om de was op te hangen en om naar beneden te schreeuwen dat je eraan kwam als je zou worden geroepen. Maar in de huizen is het redelijk schoon en netjes met hier en daar Perzische tapijten op de betegelde vloeren. Buiten lopen de kippen los en af en toe zie

je een paar geitjes lopen. Hier en daar een auto afgedekt onder een zeil. De bovenste verdieping is niet afgebouwd, alleen een vloer omgeven door een paar lage muurtjes zodat dit later kan worden opgebouwd als dat nodig zou zijn. Nu functioneert het als een soort dakterras met een laagje woestijnzand. In de woning zijn overal prenten en afbeeldingen van Jezus en Maria en overal waar je kijkt zie je wel posters of schilderijtjes met Christelijke voorstellingen. Als Mina zijn computer aanzet komt als eerste een schermfoto van een heilige Maria tevoorschijn, dit verwacht ik niet echt. We gaan wat plannen maken! Maar ja, je verwacht dat Mina en Peter, als 16- en 17- jarigen wel een beetje de weg zullen weten in Caïro, maar volgens mij zijn ze nog nooit verder geweest dan de volgende metrohalte. Maar goed, ze weten toch de weg naar de Nijl te vinden en een boottochtje naar de overkant is voor deze gasten een uitje, een soort 'eens in de maand' ritueel en we genieten van de skyline van Caïro. De Nijl is voor de Egyptenaren een rivier waar zij nogal trots op zijn.

Er is ook een Egyptisch spreekwoord, zo iets als: 'Wie eenmaal van het water van de Nijl gedronken heeft, komt naar het land van de farao's terug om opnieuw te drinken.' Maar goed, de overkant van de Nijl is zo'n beetje hetzelfde als de kant waar wij net vandaan kwamen. Dus een taxi aangehouden om ons naar een metrostation te brengen en ik kan nu ook een klein beetje begrijpen hoe het Egyptische systeem werkt want als een van de jongens een taxi aanhouden en ze over de bestemming en prijs kibbelen moet ik mij even schuilhouden. Een toerist moet nu eenmaal meer betalen dan een Egyptenaar en als de taxichauffeur mij in het vizier zou krijgen zou hij gelijk zijn prijs verviervoudigen. We zijn op weg naar onze volgende bestemming 'de Caïro-Tower' een bezienswaardigheid en de trots van elke Egyptenaar. De toren heeft een hoogte van 180mtr en de uitwendige karakteristieke kenmerken van deze smalle ranke toren is een opengewerkte constructie

van beklede staaldraden die helemaal bovenaan uitwaaiëren in de vorm van een lotusbloem. Maar om bij de toren te komen moeten we toch nog wel een aardig stukje lopen en keer op keer de weg vragen. In een doodlopend straatje ziet het weer zwart van de witte politiemannen dus daar moet het zijn, maar ze zijn met de bestrating bezig en daarom moeten we ons een weg banen door het zand om tickets te kopen en zelfs dat blijkt alweer moeilijk omdat een doorsnee Egyptenaar schijnbaar niet massaal naar deze toren komt. Een ticket voor Mina en Peter kost met veel moeite en rekenwerk 2 Egyptische ponden (€ 0,26) en voor mij zou het 20 pond (€ 2,60) worden en dan nog een ticket voor de telescoop van weer 10 pond. Maar de tickets zijn inclusief een drankje in het restaurant op de bovenste verdieping en dat maakt weer een hoop goed. We maken foto's van de voor- en achterkant en alleen met Mina, en dan weer alleen met Peter en zo krijg ik op laatst het heen-en-weer, waarbij een vakfotograaf staat te glimlachen en ook een foto wil maken. Mina en Peter willen hier niets van weten maar de fotograaf maakt duidelijk dat we op de foto zouden komen inclusief de hele Caïro-Tower,

dus ik ben overstag en over de prijs van de foto wordt nog stevig onderhandeld. De foto zou klaar zijn als we weer beneden komen. Een supersnelle lift brengt ons naar boven, waar een paar dames als Cleopatra's verkleed ons verwelkomen op de bovenste verdieping, een langzaam ronddraaiend best wel luxe restaurant. Maar eerst nemen we nog een paar trappen omhoog naar de top in de open lucht en wat een uitzicht en wat een smog. Als je heel goed kijkt kun je de Piramides zien, de Citadel, en veel andere gebouwen zoals moskeeën en kerken. Een bewaker kijkt ons vragend aan of we niet een kaartje hebben

voor zijn telescoop. Hij richt zijn apparaat op de Citadel van Mohammed Ali, pakt ons kaartje en laat ons door de zoeker kijken. Ook richt hij glimlachend de telescoop op het zwembad van het Hilton Hotel en wijst naar de mooie dames die liggen te zonnebaden en terloops zijn hand opheft: 'baksjisj please' (fooitje). In het restaurant komt een van de Cleopatra's naar onze tafel en bied aan om mijn naam in hiërogliefen te schrijven op een stukje papyrus, maar dat moesten we maar niet doen. De snelle lift brengt ons weer naar beneden maar buiten worden we opgewacht door de witte politiemannen, waarbij een discussie volgt tussen Mina, Peter en de witte politiemannen, maar daar versta ik echt helemaal niets van! Ook de fotograaf bemoeit zich ermee en ik denk dat de fotograaf de witte politiemannen heeft gewaarschuwd dat er een paar Egyptenaren met een toerist meegingen, en waarschijnlijk wordt het hen duidelijk dat ik bij deze jongens in huis ben.

Een 'toevallig' langslappende taxichauffeur gaat zich er ook nog eens mee bemoeien en het zweet staat nu echt in mijn schoenen, waarbij hij ons uit die heksenketel kan helpen en biedt ons zijn taxi aan voor 50 pond (€ 6,50), dan zijn we hier tenminste weg. Later begrijp ik dat het beter is als ik direct voor de jongens ga staan en zeggen: 'they are my Egyptian friends' want dan is er niets aan de hand. Maar ik denk ook dat het de onhandigheid is geweest van Mina en Peter waarbij zij, nog onwetend van het Egyptische systeem tegen oom agent zeiden dat deze toerist bij hen in huis was. Het Egyptische systeem gaat ervan uit dat een westerse toerist geld in het laatje brengt door in dure hotels veel geld uit te geven. Deze taxirit zou normaal ongeveer 5 pond (€ 0,65) kosten. Ook de taxichauffeur heeft een hele discussie met Mina en Peter en af en toe kijkt hij in zijn achteruitkijkspiegel en lacht naar mij en denkt zoiets van: 'heb ik je mooi uit gered lul', maar vermoeiend is het wel. We gaan terug naar Mina zijn huis even uitrusten en een half uurtje slapen, waarna we

even kijken of we de digitale foto's in de computer van Mina kunnen laden, wat redelijk goed gaat, hoewel bij de eerste sessie Mina te snel op enter drukt waardoor de eerste foto's van het Windsorhotel en Schiphol gewist worden. Maar het werkt en we zouden alle gemaakte foto's gelijk overzetten. We bellen naar het kantoor in Heliopolis om te informeren of mijn kaartje voor de opera al opgehaald kan worden, maar Silvia, die over de kaartjes gaat is er helaas niet en we moeten morgen terugbellen. Omdat ik graag nog een nette broek wil kopen vraag ik of er niet een winkelcentrum in de buurt is. Het wordt de Arcadia-Mall in het centrum van de stad en Wageh, Peter en Mina gaan mee. De Arcadia-Mall (ps. De Arcadia-Mall is tijdens de revolutie van februari 2011 in brand gestoken en compleet afgebrand) is een luxe winkelcentrum voorzien van moderne glazen liften en bestaat uit vijf verdiepingen met een keur aan winkels en op de begane grond een sjiek restaurant. Goede kledingwinkels naar westerse maatstaven en alles voor schappelijke prijzen, waarbij ik een mooi T-shirt en een keurige nette broek voor totaal 100 pond koop.

Alles van Egyptische makelij. Op de terugweg even langs een McDonalds waarbij de jongens buiten blijven, ze willen niet of mogen niet of durven niet. In de avond slenteren we nog even naar de buurtmarkt waar het een drukke bedoening is met kraampjes waarop grote trossen bananen en manden met verse groente zijn uitgesteld. Het leven begint hier als het donker wordt en je moet dan wel erg goed uitkijken waar je loopt want je trapt zo in de kippen- of ezelstront. Rond middernacht laat ik me op mijn bed vallen en val direct in een diepe slaap.

Dag 3

Vanmorgen om 06.00u ging het piepertje van mijn telefoon en ik heb prima geslapen. Op de slaapkamer liggen geen dekens en dat is niet nodig want het is warm, heel warm, en het ruikt weer naar verbrand woestijnzand of is het toch de smog van de uitlaten van de alsmaar weer toeterende auto's? Ik ga de douche maar niet gebruiken want dan zal waarschijnlijk de hele ruimte onder water komen te staan. Douche, toilet en wastafel zijn in een te kleine ruimte waarbij ik me afvraag of het putje in de vloer wel op de afvoerpijp is aangesloten. Het toilet moet ik wel gebruiken, maar shit, geen toiletpapier wel een wesprouciertje voor je achterste en warempel hij doet het. Overmorgen is de uitvoering van de opera maar ik heb nog steeds geen ticket. We besluiten met de bus en metro eerst naar de Piramides te gaan en vanmiddag een bezoek te brengen aan het ticketbureau in Heliopolis.

Vanaf de metro zie ik dat wij worden geobserveerd door een donkergekleurde man en vangt op dat wij naar de Piramides gaan, waarbij ik begrijp dat hij ons wel de weg zou wijzen naar de Piramides. Er zijn verschillende manieren om daar te komen. Er is een geasfalteerde hoofdweg die alleen door de toeristen wordt gebruikt. Alle luxe touringcars

gebruiken deze route. Een andere route is via de begraafplaats en door de woestijn. Deze man gaat ons voorstellen om met een kameel of paard via de begraafplaats naar de Piramides te gaan. We besluiten het laatste en de man brengt ons naar de paardenstallen. Ik word als eerste op een zilvergrijs paard gehesen en de anderen springen op een bruine waarbij we kunnen kiezen uit een korte trip van ongeveer drie kwartier, een middellange van ongeveer anderhalf uur, of een hele lange van drie uur waarbij we uiteindelijk kiezen voor anderhalf uur. Het jongste broertje van de gids, een jongetje van een jaar of tien begeleidt mijn paard en doet dit op blote voeten en maakt er een sport van door steeds weer even de teugels los te laten en dan te kijken of het paard wel achter hem aan blijft lopen. Het eerste kwartier houd ik mij krampachtig aan het zadel vast maar wat later durf ik zelfs heel even achterom te kijken en ook af en toe voorzichtig een paar foto's te nemen. De jongens proberen de paarden wat harder te laten lopen maar dat lukt niet echt ondanks flink trekken aan de teugels of klappen op het achterste van het paard, ze lopen in hetzelfde tempo door, alleen als de gids een bepaald fluitje doet of een bepaald woordje zegt, gaan ze harder lopen of links- of rechtsom.

De gids verteld dat de paarden zijn kinderen zijn die alleen maar naar hem luisteren en dat blijkt ook wel. Op een sukkeldrafje gaan we voort door het rulle zand en kunnen in de verte de contouren van de Piramides zien, een prachtig gezicht waarbij natuurlijk iedereen weer even op de foto wil. Het is wel een heel aparte belevenis, zo'n mooi uitzicht op de Piramides maar na een uurtje begint het wel wat vermoeiend te worden. Op de terugweg mogen eindelijk de paarden van de jongens in galop omdat ze de terugweg blindelings weten, tenminste, dat dacht de gids want ze zijn achter een zandheuvel verdwenen waarbij ik even van mijn paard afstap omdat de gids achter ze aan moet om ze terug te halen. Maar een beetje rondlopen in het woestijnzand met het zicht op de Piramides vind ik ook niet zo erg en na een kwartiertje zijn ze weer terug. En dan heb je dorst. En dat weten de Egyptenaren! Een lekker koel colaatje is dan wel erg duur, hoewel 10 pond, maar wel lekker en een geslaagd tochtje. Nu gaan we met de taxi naar Heliopolis voor het ophalen van het Aïda-kaartje, maar ook de taxichauffeur moet flink zoeken naar de juiste straat maar uiteindelijk

staan we voor het kantoor van International Travel het bedrijf waar ik via internet het kaartje had besteld. Ik ga alleen naar binnen en vraag naar Silvia en mag plaatsnemen in een wachtkamertje, waarna zij binnen enkele minuten verschijnt. Duizendmaal excuus, maar de reservering voor het kaartje had zij laten lopen omdat ze niet had verwacht dat ik nog zou komen. De bezorging van het kaartje bij het hotel was misgegaan omdat ik daar net weg was, maar geen probleem hoor want ze kan zo weer een kaartje regelen en ze kan het laten bezorgen door een koerier. Oké goed dan, dan zal ik nu het kaartje betalen, en erop vertrouwen dat de ticket gebracht gaat worden naar Mina zijn huis.

Ze gaat morgenochtend om 10.00u bellen en vertellen hoe laat 's middags het kaartje zal worden gebracht en ik vertrouw hierop. We zijn terug bij Mina zijn huis en nemen even een uurtje rust waarna we naar het huis van Wageh gaan om wat foto's te maken. De straat waar Wageh woont is een exacte kopie van de straat waar Mina woont maar de woning is nog schraler. De woonkamer is in het midden van het huis en langs drie muren staat een bank of stoel en in het midden een plastic opklaptafeltje. De broer van Wageh, Waël, is ook thuis en spreekt gelukkig wat beter Engels en zegt dat hij werkt bij een internationaal bedrijf op het gebied van vrachtverzending. Een vriend is gids in het Egyptische Museum en hij zou mij ook wat leuke dingen van Caïro kunnen laten zien, maar helaas is zijn oma overleden en kon hij niet komen. Het begint alweer aardig donker te worden en het plan is om even naar de Cornish van de Nijl te gaan, een wandelpromenade met bomen en bankjes. We genieten van een klein boottochtje, de lichtjes en de smog. We gaan even naar een coffeeshop voor een kopje thee. Maar je moet weten dat in alle coffeeshops de televisie

centraal staat opgesteld en bijna een vreselijk gedateerde Western wordt vertoond waar iedereen heel geconcentreerd naar kijkt. Maar dit keer is het een spannende voetbalwedstrijd, want er wordt in korte tijd vier goals gescoord voor de thuisclub en al etende of drinkende zit iedereen naar het scherm te staren en vier keer klinkt gejuich. Maar voor ons gaat een kopje thee er altijd wel in en Waël gaat op de hoek van de straat voor iedereen een plastic bakje met eten halen (couserie), een soort macaroni met erwten en andere duistere dingen maar wel lekker en volksvoedsel nummer een. Later op de avond moet ik nog even naar Emile zijn huis theedrinken en foto's maken maar zo langzamerhand komt mij dat de keel uit, iedere foto die gemaakt werd moet gelijk ook bekeken worden en mijn camera vindt dat niet prettig. De straat waar Emile woont is weer gelijk aan alle andere straten in de buurt en de woning is nog schraler, maar we maken leuke foto's. Einde van weer een vermoeiende dag.

Dag 4

Vandaag besluiten we om naar het Egyptische Museum te gaan, maar omdat Mina vandaag naar zijn universiteit moet kan hij niet mee en word ik vergezeld door Wageh, Emile en Peter. Je springt dan gewoon weer in zo'n lichtblauw 9 persoonsbusje, zit meestal veel te vol en de knecht van de chauffeur roept dan uit het raam de eindbestemming, zoiets van Ghiza-Ghiza-Ghiza en als dat toevallig jouw richting is steek je je hand op en dan stopt hij wel. Je duikt dan achterin en geeft voor z'n vieren een pond aan je voorganger en die geeft het dan aan de chauffeur of zijn knecht. Nog een klein stukje met de metro en uiteindelijk arriveren we bij het metrostation Sadat, en als we weer bovengronds komen wil Peter wel even een taxi regelen en vragen wat het kost om ons naar het Egyptische museum te brengen. Hilariteit alom als blijkt dat de chauffeur van de taxi wijst naar een gebouw achter Peter, dát het museum, sorry taxidriver. Sorry, geen taxi nodig. Ik herkende het wel direct van afgelopen zomer, een rossig gebouw nu grotendeels bekleed met groene zeilen

vanwege een flinke opknapbeurt. En weer veel toeristen natuurlijk. Bussen vol en van allerlei nationaliteiten. Eens kijken of we kaartjes kunnen bemachtigen. We wurmen ons door de lange rij wachtenden voor ons maar voordat we naar binnen kunnen worden de jongens alweer aangesproken door een witte politieman en even later ook een robuuste bewaker in een net kostuum met oor telefoontjes in, waarbij de jongens weer moeten uitleggen wat zij daar moeten. Pas toen ik zei: 'they are my friends' konden we gelukkig weer verder. Zij betalen slechts 1 pond en ik moet wel 20 pond betalen en zelfs een kaartje kopen voor mijn camera. Bij binnenkomst worden zij van top tot teen gefouilleerd en ik dus niet. Waarschijnlijk mogen zij alleen naar binnen als student en onder begeleiding van hun school of universiteit, wat een systeem! We zullen het later nog vaak over het Egyptische systeem hebben. Als we eenmaal binnen zijn worden we wel drie of vier keer aangesproken over wie toch wel die jongens waren, 'They are my friends' en dan was het goed. In het museum is het heel druk en vooral de afdeling van Toetanchamon wordt natuurlijk drukbezocht. Waarbij ik weer word getroffen door de verbluffende schoonheid van het gouden masker. Ook de jongens kijken hun ogen uit, dit zien zij blijkbaar voor het eerst. We lopen zeker een paar uur rond en ik krijg er maar geen genoeg van, het palet van Narmer, de

prachtige granieten standbeelden en veel, veel meer en ook de prachtige koppen van de farao Agnaten waar ik meer over wil weten. Hier ga ik zeker nog een keer terugkomen. We gaan even naar Peter zijn huis en maken weer een paar foto's maar zijn moeder is ziek en erg moe. Ook Peter is erg snel moe, waarschijnlijk een zwakke gezondheid en hij is ook zo mager als een lat. We kunnen bij Peter thuis eten want zijn zus heeft wat te eten gemaakt en het is best wel lekker, gefrituurde kip en rijst en andere dingen. Een schaal met een soort olie en allemaal groene kruiden of fijn gesneden groente erin waar je een broodje in kan dopen (mulegaja). Heel aardig te eten allemaal en mijn maag protesteert nog steeds niet en ik ga ook nog een vrucht proberen en het lijkt heel erg op een cocaïnebolletje, maar dan rood van kleur. De smaak lijkt het meest op kokos. Peter zijn computer moet ik ook nog even zien, maar bij het opstarten zit er een foutje in. Helaas kan ik dat niet zo snel

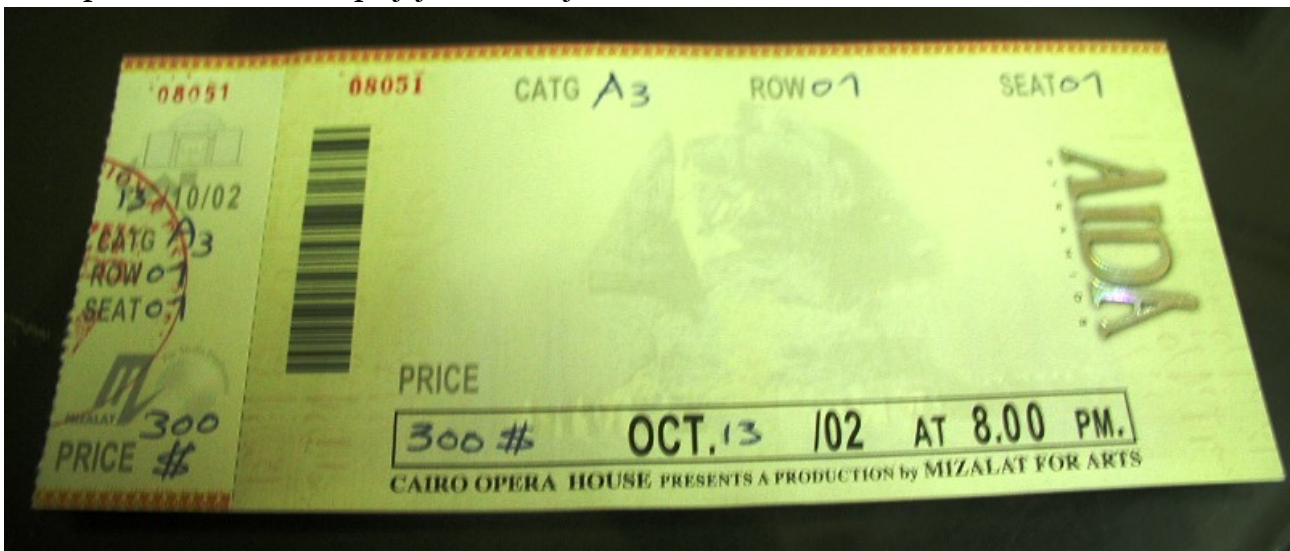
oplossen. En maar weer foto's maken, de een na de ander. Maar goed, het hoort er ook bij. Ik vraag me af of het Aïda-ticket stipt om 17.00u zal worden afgeleverd, want hierover is 's morgens gebeld. Het gaat 19.00u worden voordat de auto met koerier arriveert. Het blijkt een bekende van Waël te zijn en wordt daarom hartelijk ontvangen. Ik moet nog wel even tekenen voor ontvangst. Mina heeft nu privélessen. En ja, natuurlijk, zijn leraar moet ook nog even op de foto. Peter gaat vanavond zijn verjaardag vieren. In een piepklein winkeltje, op weg naar Peter zijn huis, kopen we nog even een cadeautje, een goudkleurige pen met sleutelhanger is mooi genoeg. Nog even moeten we over de prijs onderhandelen en dan is 20 pond een schappelijke prijs. Maar ja, je kunt hier niet zomaar iets kopen en dan gelijk weggaan want het moet uiterst zorgvuldig worden ingepakt met een mooi glimmend papiertje en een strikje eromheen. Bij Peter zijn huis blijken we de enige visite te zijn maar je zet een leuk muziekje op et voilà het is feest. Pa komt met een grote taart aanzetten en voor ieder een flesje cola of Sprite. Het cadeautje van zijn vader blijkt een klein gouden Maria-hangertje te zijn en ook van zijn zus krijgt hij een hangertje van goud. Samen met Peter moet ik de taart aansnijden. Een heel ritueel, dan zingen en eten. Later een beetje dansen en veel kletsen en lachen. En natuurlijk foto's maken, heel veel foto's maken en weer werd het laat.

Dag 5

Vandaag gaan we weer plannen maken en ik wil graag het bootmuseum zien. Maar ja, wie is daarvoor? Uiteindelijk gaan Mina en Wageh mee omdat Peter thuis moet zijn bij zijn vader. En weer staan we voor de Piramides, maar nu zo close dat je ze kunt aanraken. Dus in de bus naar de metro en daarna naar de toeristeningang van de Piramides. 'Do you want to go inside the tombes? Yes' zei ik en pats, gelijk zit ik aan een donkergekleurde gids vast

want 'he has the keys of the tombes' en hij is door de regering aangesteld als officiële gids. Goed dan, maar wat gaat dat kosten vroeg ik hem. 'Yes, the American people give me sometimes one hundred dollars.' Ja, mooi niet hoor. Hij laat het aan mij over maar ondanks het financiële geleuter komen wij toch op plekjes waar je normaal gesproken niet zou mogen komen. Dus uiteindelijk is het de tip wel waard geweest. Waar we doorheen lopen zijn de graven en tombes van overleden Egyptenaren die aan de Piramides hadden gebouwd. Ook een ondergrondse graftombe met een complete sarcofaag kunnen we bezichtigen en zelfs de inhoud, met botten en al, zien we liggen. De gids loopt met zijn splinternieuwe Adidas sportschoenen in een rap tempo van de ene naar de andere ondergrondse tombe. Uiteindelijk hebben we het traject afgelegd en gaan richting hoofdweg. Langs het bootmuseum richting begraafplaats en waar had ik dat eerder gezien? Jawel, tijdens ons ritje op de paarden, dus komen we uit op het pad wat we eerder te paard hadden afgelegd. Wat een wereld! Maar goed, hier zit dezelfde Egyptenaar weer colaatjes te verkopen voor een zacht prijsje natuurlijk.

De gids wil ons nu graag verder leiden naar een parfumfabriekje. Waarschijnlijk krijgt hij provisie als ik iets zou kopen. En dan zit je zomaar weer aan de thee met een mooie juffrouw te praten over parfums. Ik heb hier eigenlijk niet zo veel zin in. 'End of the tour sir', zei de gids. Toch is het niet genoeg want we gaan terug naar de toeristen-ingang waar op de geplaveide asfaltweg volle touringcars met toeristen naar de Piramides togen. Met hetzelfde kaartje kunnen we weer naar binnen en nu kunnen we echt de Piramides aanraken en betasten. In de verte kan ik ook iets zien van het podium waarop de opera Aïda zal worden opgevoerd. Het bootmuseum is gebouwd vlak naast de grootste Piramide op de plek waar een van twee (of waarschijnlijk wel vier) boten zijn gevonden en heeft ook de vorm van een boot. Deze boot is gevonden in een groot uitgehouwen gat in de stenen grond. De boot werd in losse onderdelen en op elkaar gestapeld gevonden en bestaat uit 1224 onderdelen. De overleden farao kreeg deze boot mee als symbool zodat hij met de zon mee kon reizen naar de eeuwigheid. Het gevaarte bevat grote roeispanen die worden gebruikt om stroomopwaarts te varen. De tweede boot ligt nog onder de grond en wordt voorlopig niet opgegraven maar er zijn wel foto's van gemaakt door gaten in de stenen te boren. Men weet dat deze boot ongeveer gelijk is als de reeds opgegraven boot maar heeft waarschijnlijk zeilen in plaats van roeispanen zodat deze boot voor stroomafwaarts

gebruikt kan worden. Het heeft ongeveer 6 maanden geduurd voordat men de boot had kunnen reconstrueren. Tenminste men denkt dat de boot er zó moet hebben uitgezien. Het was een grote puzzel. Het museum heeft de vorm van de boot en is gebouwd over dat grote gat. De originele stenen die het gat afdichten zijn grotendeels weer teruggeplaatst. Ook zijn er teksten en hiërogliefen gevonden van werklui die aan de boot hebben gewerkt. Het is een heel indrukwekkend geheel. Alle onderdelen van de boot zijn alleen maar met touwen aan elkaar geregen en geknoopt, er is geen spijker of schroef aan te pas gekomen. Een knap staaltje werk. Bij binnenkomst moeten we eerst speciale overschoenen aandoen omdat we anders het woestijnzand mee naar binnen zouden nemen.

Op verschillende niveaus kunnen we de boot bekijken. Een boot die 'zeer waarschijnlijk' nooit op het water heeft gedreven en dat ook nooit zou kunnen. Door de werking van het hout past niet alles meer perfect in elkaar, maar men gaat ervan uit dat de boot deze vorm heeft gehad. Heel indrukwekkend en dat alles is zo'n 5000jr oud. Na ons bezoek aan het bootmuseum wordt het tijd om huiswaarts te keren en mij langzaam te gaan voorbereiden op het belangrijkste evenement van mijn bezoek hier, de opera Aïda. Dus naar Mina zijn huis, even wat eten, uitrusten, omkleden en even scheren bij de wasbak en een beetje wassen. De nieuw gekochte kleren aan en gelijk al dat nette chique gevoel. Ik zie dat Mina zich behoorlijk druk maakt omdat ik alleen naar de opera ga en vooral hoe ik weer zou thuiskomen. Ik heb zijn adres mee, geschreven in 'normale' taal en in het Arabisch, dit moet toch wel lukken. We gaan met de metro naar Ghiza en dan neem ik een taxi naar de 'Opera Aïda by the Piramides.' De eerste drie taxichauffeurs die ik aanhoud spraken geen Engels maar de vierde wel en ik tref het, want op de vraag of hij mij naar de Piramides kan brengen en wat het zou kosten stamelde hij zoiets als stap maar in we komen er wel uit. Even later zegt hij dat hij een lange tijd geen Engels heeft gesproken en daarom niet zo snel op mijn vraag kan antwoorden. Hij kan redelijk goed Engels omdat hij bij de Amerikaanse ambassade heeft gewerkt. Een goede taxichauffeur die niet om de haverklap toetert en heel

beschaafd autorijdt. Ik begrijp van hem dat de meeste taxichauffeurs denken dat ze wel kunnen rijden maar ondertussen iedereen rakelings links en rechts passeren. Alleen in geval van nood zou mijn chauffeur gaan toeteren begrijp ik. Bij aankomst bij de Piramides geeft hij mij zijn mobiele nummer voor het geval ik nog meer van zijn diensten gebruik wil maken. Ondertussen staat mijn eenvoudige taxi tussen allemaal dure en glimmende auto's bij de geasfalteerde toeristen-ingang van de Piramides. Slagbomen en veel witte politiemannen controleren alle auto's die naar binnen gaan.

De taxi mag nu niet verder, ik stap uit en sluit me aan bij een grote groep mensen die al ongeduldig staan te wachten. De groep die geen eigen vervoer heeft moet op de stoep wachten op de transfer bus die de chique gasten naar de plek van bestemming zal brengen. Het duurt wel lang want het begint al tegen achten te lopen en om 20.00u gaat het spektakel beginnen. Maar gelukkig de bus is op tijd en alles verloopt gladjes en heel beschaafd. Het geeft een enorm rijk gevoel, het is aardedonker en het lijkt wel of de bus over het asfalt zweeft. De smalle asfaltweg is afgebakend door vele tientallen lichtjes en om de 10 of 15mtr staat een witte politiemann. Heel imposant en bij elke bocht staat weer een politiemann met een rode verlichte stok de weg te wijzen zoiets als: kom maar, kom maar. De Piramides zijn fel verlicht door grote schijnwerpers en ik kijk mijn ogen uit, een groot parkeerterrein vol met luxeauto's en touringcars. Het lijkt wel het parkeerterrein van Ajax bij een thuiswedstrijd. Te voet moeten ik nog een klein stukje afleggen naar de tribunes vak 03, rij 1 stoel 1 en het lijkt wel of ik de belangrijkste persoon van de avond ben. Naast mij, waarschijnlijk op stoel nul aan het looppad zit een wat oudere chique dame rijk behangen

met sieraden. Ik durf eigenlijk niet te vragen wie zij is maar ik denk dat zij de vrouw is van een van de hoofdrolspelers. Heel enthousiast roept zij telkens: 'Fantastic.' Maar het is ook in een woord fantastisch, het podium is zo groot als een voetbalveld. En ik zit echt op de eerste rij op zo'n 20mtr afstand van het podium alleen het orkest scheidt mij en het podium. Het decor verandert telkens van kleur waardoor het iedere keer weer anders lijkt. Bij de eerste noten en klanken blijkt al dat het geluid echt perfect is. Er staat ook weinig wind want de avond ervoor had ik al iets van deze uitvoering op de televisie gezien en toen stond er behoorlijk veel wind waardoor de goudgekleurde kostuums alle kanten opwaaiden. De zangers en zangeressen hebben allemaal een bijna onzichtbaar microfoontje op het hoofd. Soms is het podium heel subtiel met twee hoofdrolspelers, Aïda en Radames, en even later weer overweldigend met zo'n honderd koorleden in mooie glimmende kleding.

Een opera kun je niet navertellen die moet je beleven. Toch een korte uitleg over het verhaal: Amneris is de dochter van de farao, en houdt van generaal Radames. Deze houdt echter van een slavin genaamd Aïda, dochter van koning Amonasro van Ethiopië. Radames zou voorbestemd zijn om met Amneris te trouwen en de troon te bestijgen. Radames kiest echter voor Aïda. Zij worden uiteindelijk ter dood veroordeeld en worden dan samenlevend begraven in een graftombe. Twee keer volgt er een korte pauze waarbij het publiek even op het binnenterrein achter de tribunes iets kan nuttigen. Het binnenterrein is geheel bekleed met Perzische tapijten en omzoomd met kraampjes voor koffie en donuts en andere westerse lekkernijen. Twee keer laat ik mij een kop koffie zeer goed smaken en dit is eigenlijk de eerste keer dat ik weer eens een normale kop koffie zou proeven. Telkens als er een aria was gezongen wordt er uitbundig geklapt en 'Bravo' geroepen. Het is echt heel erg mooi en na de laatste noten wordt er zeker vijftien tot twintig minuten lang een staande ovatie gegeven. Mijn armen en handen beginnen op het laatst pijn te doen van het klappen. Mijn stem begint nu ook een beetje schor te worden. 'Bravo, Bravo.' Wat is dit mooi, zoiets heb ik nog nooit gezien. Hierna heb ik ook geen haast om de bus op te zoeken, gewoon nagenieten in deze ambiance, de verlichte Piramides in me opnemend. Ik mis hierdoor wel

mooi de bus terug maar dit is geen probleem, ik stap gewoon in een willekeurige bus en vraag of zij mij even naar de uitgang willen brengen. No problem sir. Bij de uitgang ga ik op zoek naar een willekeurige taxi maar dit blijkt een eikel eerste klas en moet ook nog even diesel tanken. Knoerthard door de bochten, remmen als een gek en zigzaggend over de wegen weet ook de weg niet maar uiteindelijk komen we aardig in de buurt en daar staat Mina al te wachten opgelucht dat ik weer heelhuids terug ben. Wat was dit een geweldige avond, om nooit te vergeten.

Dag 6

Zeer goed geslapen en om 07.00u word ik gewekt. Vandaag gaat Waël mij rondleiden en verontschuldigde de gids nogmaals want hij zou later op de dag komen. Waël geeft er de voorkeur aan om de omgeving van de 'seven churches' te bezoeken, een bekend oud gedeelte van Caïro. We beginnen met een bezoek aan de kerk van St. Joris, een bekende heilige en is speciaal voor hem gebouwd. De kerkdeuren staan open en binnen lijkt het meer op een knusse huiskamer, niet echt een kerk. Kleden op de vloer en een apart gedeelte waar ook de schoenen uit moeten. Hier worden relikwieën bewaard en soms sieraden en kleding. In de kerk is een geestelijke met een lange grijze baard die uit de vitrine een relikwie haalt en met grote zorg vasthoudt waarbij de gelovigen dit relikwie kunnen kussen. Het verhaal gaat dat St. Joris is gemarteld met allerlei werktuigen, sandalen met spijkers naar boven, en meer van dit soort werktuigen.

Deze martelwerktuigen zijn ook te zien. Het schijnt dat St. Joris deze martelingen heeft

overleefd waardoor hij later als Heilige werd verklaard. Tussen de kerken bevindt zich ook het Koptisch museum, heel christelijk georiënteerd en oude afbeeldingen van Christus en anderen heiligen. Ook de beroemde hangende kerk gaan we bezoeken en deze kerk is gebouwd tussen twee gebouwen en er is maar één kolom waar deze kerk op steunt. Terwijl we op een bankje zitten geeft Waël uitleg over waarom er elf witte en twee zwarte kolommen onder de preekstoel staan. Hij hoort een vrouwelijke gids uitleg daarover geven aan een groep toeristen en wil de gids corrigeren. Maar dat is niet handig want de gids spreekt Waël aan en zegt dat alleen zij als gids het altijd bij het rechte eind heeft. Waël moet nog oppassen omdat hij mij als westerse toerist niet zomaar mag rondleiden en als gids optreden. Later zouden wij haar nog een paar keer terugzien met een minachtend glimlachje naar ons knikkend. Terwijl we daar zitten schuifelt een groepje toeristen langzaam de kerk uit en het lijkt alsof ik iemand herken en ja hoor, dit is meneer Rozemeijer en komt uit Wormer. Hij werkt bij een van mijn opdrachtgevers Mercurius-Drukkerij uit Wormerveer. Wat een toeval, als ik even de andere kant op had gekeken dan zou ik het nooit geweten hebben! Maar hij is ook zo weer weg, want hij moet zijn groep volgen. 'See you later.'

Tussen al deze kerken door is een lagergelegen pad, van de ene kerk naar de ander. En zo is daar ook een Joodse kerk. Ik vind het wel een beetje een toeristische route, maar goed. Er is zelfs een souvenirwinkel waar we toch even naar binnengaan en gewoon even kijken. Mooie dingen allemaal en op een bepaald moment dacht ik, misschien is er wel een beeldje van Narmer. Dit is een van de eerste koningen van Egypte. Enkele jaren terug is er een palet gevonden met afbeeldingen van Narmer, het oudste document, tot nu toe bekend. Narmer verenigde het Noorden met het Zuiden van Egypte. Een heel bekend palet die in het Egyptisch museum te zien is. Het lijkt mij wel leuk om een beeldje van hem te hebben omdat ik mij nogal verdiept heb in de afbeeldingen van dit palet. Maar al wat er staat, ik kan uitzoeken uit honderden beeldjes, Narmer is er helaas niet bij. Alle verkopers worden erbij gehaald maar niemand kan Narmer ontdekken en dat vind ik wel komisch eigenlijk want hoe moeilijker het wordt om Narmer te vinden, hoe meer ik hem wil hebben. Dan toch maar een beeldje gekocht van een bewaker van de schatten van Toetanchamon. Ook Waël vindt het wel komisch en verwachtte niet dat ik zoveel kennis zou hebben van de

Egyptische cultuur. Hierna lopen we ook nog een andere winkel binnen en daar wordt ons een kopje thee aangeboden. Toch maar weer vragen of zij misschien een beeldje van Narmer hebben, maar helaas. De baas belt even met familie want die heeft een winkeltje op de Khan El Khalili-Bazaar, maar ook hier kan men geen antwoord geven of er wel een beeldje van Narmer is. Maar er was er wel een, zei hij op een bepaald moment, maar dan moet ik wel direct beslissen en 50 pond vooraf betalen. Maar ik zie al aan de baas dat het toch waarschijnlijk niet Narmer zou zijn. We spreken af dat als het een mooi beeldje zou zijn dan zou ik het kopen, Narmer of niet. Wel weer spannend. Er valt eerst nog een grote moskee te bekijken, en na ongeveer een uur komen we in de winkel terug. Natuurlijk is het een mooi beeldje, maar het is geen Narmer. Narmer heeft in een hand een soort van knuppel waarmee hij zijn vijand om zeep zou helpen. Wel een strijder met een speer, een visser denk ik op een soort van bootje of misschien wel een surfplank, ja daar lijkt het beeldje het meeste op, '100 pond alstublieft' en een kleine vergoeding voor het halen. Nou vooruit maar. Hier zie ik ook de smaaktabak voor de shisha liggen. Remco en Bastiaan willen graag zo'n pakje, want het is in Nederland niet te koop. Langzamerhand begint het al aardig op te schieten en ik loop de blaren in mijn schoenen. We gaan nog even naar de Universiteit van Caïro omdat Waël graag zijn universiteit wil laten zien, maar ik kom er natuurlijk niet in. Waël moet praten als Brugman omdat hij zijn toegangspasje niet mee heeft genomen.

Ik wacht buiten op hem en tijdens het drinken van een goedkoop colaatje raak ik weer aan de praat met een student. Voor het universiteitsgebouw staan tientallen militaire

vrachtwagens waarin grijs geklede militairen zitten. Een beetje beangstigend vind ik dit wel en vraag waar dit goed voor is en het blijkt dat de autoriteiten bang zijn voor een opstand vanuit de universiteiten. Iedereen met een protestbord zou waarschijnlijk direct worden opgepakt, het Egyptische systeem. Na een halfuurtje komt Waël terug en kunnen we het terrein op en lopen in de richting van een grote basiliek, de grootste van Caïro. Hier voegen enkele medestudenten en vrienden van Waël zich bij ons en we gaan op een stoeprand zitten in de schaduw van de basiliek. Er is ook een coffeeshop in de buurt en ik geniet van een soort koude hamburger en een colaatje. Met z'n achten zitten we daar op de stoeprand en vragen zij de oren van mijn hoofd. Hoe is het weer in Nederland, en hoe duur zijn de auto's en nog veel meer. Op mijn beurt vraag ik wat zij van Egypte weten en dat is eigenlijk niet veel. Hoe hoog is de Piramide eigenlijk, en wie is Narmer? Als er nog een vriend zich bij ons gezelschap voegt zeg ik: 'Welcome in Egypt.'

Grote hilariteit. Maar het is wel heel aangenaam tussen deze jongelui. Ik voel me dan ook gelijk een stuk jonger. De twee jongedames (sorry dat ik de namen niet meer weet) willen graag mijn leeftijd weten, maar ik vind dat niet belangrijk, ik voel me jong, zeg ik. Nog even een foto maken, maar een van de dames wil er absoluut niet op en we wisselen nog wat emailadressen uit en telefoonnummers. We lopen terug naar de metro en gaan weer naar Mina zijn huis. Ik heb inderdaad een blaar op mijn kleine teen opgelopen. Waël vraagt doodleuk of we nog even naar de Khan El-Khalili-Bazaar gaan. Nu maar even niet zei ik, want ik loop niet zo gemakkelijk en omdat het alweer de laatste avond is doen we lekker rustig aan. Ik moet om 01.00u vannacht op het vliegveld zijn en als afscheid wil ik wel een taart geven en Mina moet hem maar even gaan halen. Een taart in Egypte betekend feest en ik had eerder die dag voor de moeder van Mina een flesje parfum gehaald (jawel uit dat fabriekje) en voor de pa van Mina had ik nog een keurig ingepakte Pennekamp-pen als cadeau. We gaan nog een keer even pierewaaien op de Cornish langs de Nijl. Inmiddels

heeft de vriend van Waël, de gids, zich ook bij ons gevoegd. Bij een schiettentje ben ik natuurlijk de beste schutter. Op een raamwerkje van ijzer plakt men een stukje kruit en dat is zo'n zakje wat de jongelui weleens op straat gooien voor een knal. Van de vijf schoten raak ik er vier, maar ja, je krijgt natuurlijk geen prijs want je kan bij zo'n kraampje alleen maar laten zien dat je de beste bent. Als toetje gaan we nog eenmaal met een rondvaartbootje de Nijl op. Het bootje is verlicht met slingers van gekleurde lampjes. Gelukkig is het niet zo druk op het bootje maar wel een beetje harde muziek en even dansen, een soort vogeltjesdans, maar dan met de voeten tegen elkaar en ja, dan begint de boot natuurlijk te wiebelen. Ik ben niet meer zo snel, en moet een beetje om mijn zwakke enkel denken, maar Mina en Peter kunnen het heel snel. Na een half uurtje meert het bootje weer aan, en is het moment gekomen om afscheid te nemen van iedereen. Omdat niet iedereen identiteitspapieren heeft kan alleen Waël mee naar het vliegveld.

Nog een laatste foto met Mina, Peter en Wageh, en daar komen de krokodillentranen. We gaan de taxi in en op weg naar het vliegveld. Ik stop Waël mijn laatste Egyptische geld toe, want uiteindelijk moet hij ook weer met de taxi terug, en ik bedank hem en zijn vriend hartelijk en zonder ook maar om te kijken maar met tranen in mijn ogen ga ik de airporthal in. 'See you later my friends.' Het was een geweldige week. Een rijke ervaring met een Egyptisch gezin in de sloppenwijken van Shubra en een geweldige uitvoering van de opera Aïda 'in front of the Piramides.'

Caïro for one week in january 2003

Vrijdag

‘Er is geen raamstoel meer vrij’ zegt de in het blauw geklede baliemedewerkster. Ik neem genoeg met een plek ergens in het midden. Het toestel vertrekt ‘s avonds om 20.00u en het is rustig weer. Af en toe kijk ik maar even over de anderen heen naar buiten maar het is snel donker. Na een uurtje meldt de gezagvoerder dat een andere vlieghoogte wordt gekozen om een eind te maken aan de steeds heftiger wordende turbulentie. Nu kunnen eindelijk de veiligheidsgordels af. In de stoelen naast mij zitten twee jongedames en dit blijken twee zussen en ik schat ze tussen de twintig en vijfentwintig jaar.

De twee hebben een georganiseerde groepsreis geboekt en zijn onderdeel van een Djoser-groep. Ze zijn nog niet eerder in Egypte geweest en ik probeer te achterhalen wat zij van dit land weten. Maar al snel blijkt dat de rest van de groep vlak vóór en naast hen zit, dus het gesprek gaat met hen verder. Ik tracht nog een keer de draad op te pakken maar de interesse ligt meer bij de anderen. Logisch, want zij gaan straks als groep Egypte verkennen. Zij starten hun trip in Caïro en gaan per trein eerst naar Luxor en daarna naar Aswan. Bij de passencontrole in Caïro zie ik ze in een lange rij staan. Ik wuif nog een keer en ga ook in de lange rij staan. Ik verwacht deze keer geen problemen bij de passencontrole omdat ik mijn postzegeltjes voor het visum al eerder in de aankomsthal heb gekocht. Ik heb ze al gezien, Waël, Mina, Peter en Wageh. Ze staan heftig te zwaaien maar ik moet op

de lopende band blijven letten. Na een half uurtje zie ik mijn koffer voorbijschuiven, en daarna kan ik ze eindelijk omhelzen en hartelijk begroeten. Iedereen heeft iets te vertellen en ik probeer het allemaal in me op te nemen. Ik zucht een paar keer heel diep en realiseer me dat ze nu wél op het vliegveld staan, terwijl dat vorig jaar bij het afscheid niet kon. We gaan op zoek naar het kantoor van de autoverhuurder want ik heb via internet een auto gehuurd voor acht dagen. In het piepkleine kantoortje passen twee stoelen en een piepklein tafeltje terwijl de deur nog nét naar binnen open kan. Ik spreek de man aan en laat hem de voucher zien maar hij weet van niks en de grote baas is er niet dus moet ik de volgende dag maar terugkomen. Wat een mooie 24-uurs service, maar ik heb niet veel keus. Waël gaat zich er ook mee bemoeien en het gesprek gaat in het Arabisch verder wat mij niet echt zint en ik roep: 'Stop, please speak English to me.' Nu begrijp ik dat de auto de volgende dag rond 10.00u gebracht zal worden, en we kunnen een taxi nemen op kosten van het autoverhuurbedrijf, maar ik weet op dit moment ook geen andere oplossing.

We gaan op weg naar Mina zijn huis, en eindelijk rond 03.30u zijn we er. Alles is hier in diepe rust. Ik krijg dezelfde derde verdieping van de woning tot mijn beschikking en alles ziet er nog net zo uit als vorig jaar. Dezelfde stenen onder de poten van het bed, hetzelfde kleedje op de zwarte wankelende ronde tafel en dezelfde stoelen. De plavuizenvloer ligt nog altijd onder een dun laagje woestijnzand. Over het bankstel liggen nog steeds de witte lakens. Koffer en tassen naar boven gesjouwd, en we praten nog even verder. Het is inmiddels al na vieren en ik stel voor om morgen verder te praten. Breed glimlachend nemen ze afscheid, 'See you tomorrow.' Eindelijk kan ik me laten vallen op het brede bed.

Zaterdag

Zo rond 08.00u word ik gewekt door kakelende kippen, toeterende auto's en schreeuwende mensen op straat, Mina staat om 08.30u met een ontbijtje voor de deur. Twee hotdogbroodjes met een soort van smeerkaas en een kopje thee met melk en veel suiker, maar het smaakt me wel en het is lekker zoet. Zo rond tien gaan we naar beneden, de eerste verdieping waar het gezin van Mina woont. Het gezin van Mina bestaat uit: George, de jongste van drie jaar, een eigenwijs en bijdehand jochie met een grappig koppie. Hij zal in de komende week steeds weer mijn hand zoeken omdat hij graag mee wil. Mina is een jaartje of zeventien en zijn zus Ereny, met steeds een brede smile, schat ik op 18/19 jaar, ze kan een klein beetje Engels en probeert ook vaak een gesprekje aan te gaan. Als oudste zus is er Nancy van 25 jaar, spreekt goed Engels en studeert economie en zal later vaak als tolk optreden tijdens de korte gesprekjes met de ouders, die ik tussen de 45/50 jaar schat.

Hij is een wat gezette niet al te lange man met niet veel grijze haren, en loopt binnenshuis altijd met een lange jurk aan de zogenaamde galabya. Behalve als hij naar de kerk moet want dan gaat een lichtblauw pak aan. Moeder Mansour lijkt zó uit een Hollywood film te zijn gestapt met donkerbruine ogen en een licht getinte huid. Steeds weer lijkt het alsof ze zo een scène kan spelen met Omar Shariff. Maar haar Engels is nog minder dan 'Goodbye', of 'See you later.' Omdat we moeten wachten op de huurauto worden de cadeautjes uitgepakt en hebben we heel wat bij te praten. Ondertussen wordt het 11.00u en kijk ik in de papieren of er niet ergens een telefoonnummer op staat, maar het telefoonnummer in